

Нощта, в която се роди Христос

Човешката история не се повтаря. Повтарят се само събитията в нея. Но едно от тях се случва само веднъж. Рождество. Бог се ражда като човек, за да промени човечеството. Това събитие няма прецедент или повторение. То поставя ново летоброене. Всичко в историята е преди или след него. Рождество е центърът на човешката история.

Но толкова ли е актуално това събитие, за да ни занимава всяка година? Може ли да разреши кризата в държавата и кризата в нас самите? И какво има да каже една толкова древна история на постмодерния човек, борещ се за оцеляване в посткомунистическото общество?

Рождество и кризата

Светът е в криза за място в глобалното село на постмодернизма. Криза, която е станала основа за теорията за човешкия успех. Борба за съществуване, в която оцеляването принадлежи на силните. Контекст, в който животът на обикновения човек, не само не получава истинска реализация, а се обезсмисля до непознаваемост. Двучасовото каране по заснежени и претъпкани улици, за да работиш това, което не си учил или пък работа на хиляди мили от Родината. Това не са мечтите на нашето поколение, защото комунизмът не предлагаше алтернативата „мечти“. А какви мечти предлага България на поколението, което днес вече двадесетгодишно не познава нищо друго освен криза?

Рождество декларира друга теза и тя е доста по-различна. Според разказът за земния живот на Исус Христос, може да си започнал живота в оборски ясли и да си свършил разпънат на кръст между разбойници, и все пак да си успешен. Присъствието на Бог в живота на човека го гарантира. За да може истинският смисъл на живота да е в това какво си направил, докато си живял и в това което си оставил след себе си. Живял ли си Живот, който променя историята?

Рождество и имиграцията

В Библейската история Йосиф и Мария избягват в Египет с новородения Младенец, за да го опазят от гнева на злия цар Ирод. Приликата с посткомунистическия контекст на България е повече от явна. Колко са българските майки и бащи имигрирали през последните 20 г., за да осигурят на децата си по-добро бъдеще, далеч от прищевките на посткомунистическите правителства? В Библейската история, политикът Ирод има интерес младенците да имигрират или да умрат. Кой има интерес за това в българското съвремие?

Евангелието дава алтернатива. Христос се завръща, изпълнявайки старозаветното пророчество „из Египет повиках Сина Си” (Осия 1:11). Веднъж, за да покаже, че Бог иска да излезем от всяко робство, включително от робството на греха, и втори път, за да покаже, че чрез Сина, Бог говори на децата на едно ново поколение, освободени от манталитета на робството и кризата.

Рождество и новото време

Ние, хората, не обичаме промените, защото всяка промяна е придружена с криза. А е някак си по-лесно да живеем така както сме свикнали. Но за да останем хора, ние живеем за промяната. Защото само когато се променяме, можем да променим света около нас.

Рождествената история твърди, че чрез раждането на Спасител, Бог ни дава сила да се променим. Затова и Бог се явява в света като новородено бебе. Ако Бог може да се роди, то и ние можем да бъдем родени отново. Да започнем живота наново и с това да променим курса на историята. Промяната, от която се нуждаем, не е в календара. Тя е вътре в нас самите. И тази истина няма срок на годност. Тя не е само за Бъдни вечер (на 24-ти или 7-ми). Тя е за всеки ден от живота ни.

Но какви са практическите импликации на тази теологическа инкарнация, на това богословско въплъщение, което в контекста на постмодерното мислене на 21ви век звучи старомодно, архаично и някак почти нелепо?

Бог стана като един от нас. В него ние откриваме себе си. Мъдреците намериха в Него Мъдрия. Овчарите на полето намериха Пастира на живота. Злият цар откри в Него достоен заместник, на който не можеше да противостои. Гонените и убивани поколения видяха един гонен и умиращ заедно с тях. Сираците намериха бащинство, а отхвърлените приемане. Страниците разпознаха в него Един който стана чужд сред своите си. Имигрантите, Един който отива в чужда страна за да изпълни мисията на живота си. Децата откриха в него началото на Живота, а възрастните, като Симеон и Ана, смисъла на Своя живот.

Но по важният въпрос, който отива много по-далеч от Рождествената история е: какво намираме ние в Рождество? Откриваме ли своят нов живот и неговият смисъл в Рождество? Защото, само Исус Христос има реални отговори на вечните въпроси за нашата екзистенция: Кой съм аз? Какво правя тук? Какво следва после? В Рождество, всеки човек открива, че животът е цялостен и завършен единствено и само чрез присъствието на Бога.

И не само това. Националното покорство към Бога променя духовните и моралните ценности на нацията, които ставайки съвестта на обществото от своя страна променят света около нас завинаги. Както старозаветният пророк пише за Месия: „Управлението Му и мирът непрестанно ще се увеличават” (Исая 9:7). По тази причина както преди 2000г. така и днес, мъдрите по душа винаги търсят Спасителя.

Библейската история разказва за едно далечно време, за една тъмна нощ и за един малък град където в обора на една от претъпканите гостилници се ражда едно малко бебе. Без коледна елха, без дядо Мраз и без баница с късмети. И все пак, именно в тази нощ, в която мъдреците от изток търсят новородения Младенец, Бог променя историята. Без война и без революция. След тази нощ е първият ден от първата година.

Доний К. Донев